

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010038
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123010038.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.09.2023, v trestnej veci proti obžalovanému A. A. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/1/2023 zo dňa 22.06.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného A. A. B. C. D. E. F. B. G. B. , nar. XX.X.XXXX v H., trvale bytom I. J. K., L. H., t. č. od 8.10.2022 vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov

u z n á v a v i n n ý m , ž e

1/ dňa 08.08.2022 asi o 12.45 hod. v Prešove na ul. Levočskej č. 40, z predajnej plochy OD Kaufland odcudzil vodku zn. NIKOLAUS v hodnote 3,79 eur, syr parenica v hodnote 1,10 eur, bagetu so syrom v hodnote 1,95 eur, ktorý tovar vložil do svojho ruksaku a bez zaplattenia prešiel pokladničným priestorom, kde za ním pred OD Kaufland prišli pracovníci SBS, keďže obžalovaný sa dal pred nimi na útek, kde počas úteku pracovník strážnej služby C. H. chytil ruksak obžalovaného, ktorý mal v t. č. na chrbte, čím mu tento ruksak stiahol z chrbta napriek tomu, že bol v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch pre obdobný čin postihnutý, a to v blokovom konaní Obvodného oddelenia PZ Prešov – juh, číslo bloku A2200115366 s právoplatnosťou 19.10.2021, a taktiež bol pre takýto čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, a to trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/215/2021 s právoplatnosťou 01.12.2021, a následne, keď ho C. H. naďalej naháňal v úmysle zadržať ho ako osobu podozrivú z trestnej činnosti obžalovaný vybral spod bundy, ktorú mal oblečenú, presne nestotožnený predmet a použil slová „mám nôž, akonáhle ma chytiš, tak ho použijem voči tebe“ a následne z miesta činu ušiel na neznáme miesto,

2/ dňa 14.09.2022 v čase o 06.30 hod. v predajni OC LIDL, ktorá sa nachádza v priestoroch železničnej stanice v Košiciach, zobral z predajnej plochy 1 ks mlieko-kakao v cene 0,99 eur, 1 ks Vodka Gieroy v cene 4,69 eur, 2 ks Muffin čokoládový v cene 1,78 eur, 1 ks Hell Classic v cene 0,79 eur (záloh 0,15 eur), 2 ks Mini Hot Dog v cene 1,18 eur, ktoré si vložil do batoha, ktorý mal so sebou a následne bez zaplattenia za tovar prešiel pokladničnou zónou, kde bol zastavený a následne skontrolovaný pracovníčkou SBS, ktorej tento tovar dobrovoľne v neporušenom stave vydal, následne bol odovzdaný hliadke Oddelenia železničnej polície PZ KR PZ Košice, čím týmto svojim konaním spôsobil škodu pre LIDL Slovenská republika v.o.s., ul. Ružinovská 1/E, 821 02 Bratislava v celkovej výške 9,60 eur, pričom obžalovaný A. A.

bol v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch za obdobný čin postihnutý hliadkou OO PZ Prešov - Juh, formou blokovej pokuty nezaplatenej na mieste č. bloku A2200115366 vo výške 30,- eur za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za krádež tovaru v predajni OD Kaufland na ul. A. G. Svobodu, Prešov zo dňa 19.10.2021, pričom obžalovaný A. A. bol za takýto čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. OT/215/2021 zo dňa 1.12.2021, ktorý bol právoplatný dňom 01.12.2021 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona,

t e d a

v bode 1/ a 2/

- prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený,

v bode 1/

- iného hrozbou násilia nútil, aby niečo opomenul,

č í m s p á c h a l

v bode 1/ a 2/ pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona, v bode 1/ vo viacčinnom súbehu so zločinom vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona.

Z a t o m u u k l a d á :

Podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 41 ods. 2, 3, § 38 ods. 2 Tr. zákona spoločný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody z a r a d ť u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 41 ods. 3 Tr. zákona z r u š u j e v trestnom rozkaze Okresného súdu Košice I sp. zn. OT/109/2022 zo dňa 15.9.2022 výrok o vine, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona, výrok o treste, ktorým mu bol uložený trest povinnej práce vo výmere 200 hodín, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. A. uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona a zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 08.08.2022 asi o 12.45 hod. v Prešove na ul. Levočskej č. 40, z predajnej plochy OD Kaufland odcudzil vodku zn. NIKOLAUS v hodnote 3,79 eur, syr parenica v hodnote 1,10 eur, bagetu so syrom v hodnote 1,95 eur, ktorý tovar vložil do svojho ruksaku a bez zaplataenia prešiel pokladničným priestorom, kde za ním pred OD Kaufland prišli pracovníci SBS, keďže obžalovaný sa dal pred nimi na útek, kde počas úteku pracovník strážnej služby C. H. chytil ruksak obžalovaného, ktorý mal v t. č. na chrbte, čím mu tento ruksak stiahol z chrbta napriek tomu, že bol v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch pre obdobný čin postihnutý, a to v blokovanom konaní Obvodného oddelenia PZ Prešov – juh, číslo bloku 2200115366 s právoplatnosťou 19.10.2021, a taktiež bol pre takýto čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, a to trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. OT/215/2021 s právoplatnosťou 01.12.2021, a následne, keď ho C. H. naďalej naháňal v úmysle zadržať ho ako osobu podozrivú z trestnej činnosti obžalovaný vybral spod bundy, ktorú mal oblečenú, presne nestotožnený

predmet a použil slová „mám nôž, akonáhle ma chytiš, tak ho použijem voči tebe“ a následne z miesta činu ušiel na neznáme miesto.

Za to mu bol podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 37 písm. h), m), § 38 ods. 2, 4 Tr. zákona a § 42 ods. 1 Tr. zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a 4 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona bol zrušený výrok o treste, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Košice I. sp. zn. OT/109/2022 zo dňa 15.9.2022, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný, v zákonom stanovenej lehote, odvolanie, ktoré následne prostredníctvom obhajcu aj bližšie písomne odôvodnil. Podľa jeho názoru prvostupňový súd pri opätovnom rozhodovaní o jeho vine a treste nenapravil v novom konaní vytknuté chyby a dokazovanie dôsledne nezopakoval, resp. dokazovanie nedoplnil tak, ako mu uložil krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení č. k. 10To/13/2023-372 zo dňa 25.04.2023. V zmysle vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že právna kvalifikácia, ako je uvedená v obžalobe, vzhľadom na vykonané dokazovanie neobstojí, a to najmä z dôvodu, že skutok nie je možné kvalifikovať ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. c), g), ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. b) Tr. zákona ako spáchaný závažnejším spôsobom konania, t. j. so zbraňou. Zároveň prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania skutkovú vetu upravil, a to tým spôsobom, že konanie obžalovaného kvalifikoval ako zločin vydierania, lebo potom ako ho svedok poškodený C. H. naháňal, obžalovaný použil slová, že mám zbraň a ak ho chyti, tak ho použije voči nemu a tieto slová použil v úmysle zabrániť jeho zadržaniu a teda podľa názoru súdu boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania v zmysle § 189 ods. 1, lebo iného hrozbou násilia nútil, aby niečo opomenul, teda pracovníka SBS C. H., aby ho nezadržal ako osobu podozrivú z trestnej činnosti. Preto podľa názoru súdu prvého stupňa, pokiaľ nie je možné odstrániť pochybnosti vo výpovediach svedka, tak aby bolo jednoznačne preukázané, že išlo o nôž, tak súd pri použití zásady in dubio pro reo, obžalovaného nemohol uznať za vinného z kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ako spáchaný závažnejším spôsobom konania - so zbraňou, lebo nebolo jednoznačne preukázané bez akýchkoľvek pochybností, že skutok bol spáchaný so zbraňou a preto súd obžalovaného uznal za vinného iba zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona, samozrejme popri prečine krádeže podľa § 212 ods. písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona. Taktiež súd prvého stupňa bez ďalšieho konštatoval, že nezistil ani žiadny iný motív, na základe ktorého by mal svedok účelovo vypovedať v úmysle privodiť trestné stíhanie obžalovaného a na základe uvedeného súd bez akýchkoľvek pochybností dospel k záveru, že skutku sa dopustil obžalovaný a napĺňa znaky skutkových podstát prečiny krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b), ako aj zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona. Podľa názoru odvolateľa na hlavnom pojednávaní dňa 22.06.2023 prvostupňový súd nevykonal dokazovanie tak, ako mu to naznačil odvolací súd vo svojom uznesení zo dňa 25.04.2023 a zároveň odmietol vykonať dôkazy, ktoré navrhla vykonať obhajoba. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal na to, že jediným priamym dôkazom, o ktorý okresný súd opiera svoje závery o spáchaní trestného činu vydierania, je svedecká výpoveď svedka C. H.. Tento jediný svedok, ktorý ho priamo zo skutku usvedčuje si podľa jeho názoru sám účelovo prispôsobuje skutočnosti, ktoré uvádza pri svojich jednotlivých výpovediach. Z toho dôvodu aj s poukazom na ďalšie rozpory vo výpovediach, čo sa týka najmä vzdialenosti, v ktorej videl predmet sivej farby s červenou rukoväťou, ako aj z hľadiska oblečenia, ktoré v tom čase mal obžalovaný, ako aj s poukazom na to, že podľa jeho svedeckej výpovede vykonanej v konaní pred súdom sa mal obžalovaný k svedkovi otočiť, alebo vytáčať k svedkovi vľavo a z pravého vrecka v pravej ruke mal držať predmet, ktorý neskôr označil ako nôž, resp. zbraň, sa mu javí výpoveď svedka – poškodeného ako nedôveryhodná. Tieto okolnosti podľa jeho názoru nabádajú k tomu, že svedok poškodený si jednotlivé skutočnosti účelovo sám prispôsobuje tak, ako to vyplýva z konkrétnej právnej kvalifikácie tohto skutku. S poukazom na to, že svedok nedokázal pred súdom objektívne vysvetliť rozpory z hľadiska obsahu ani rozsahu vo svojich jednotlivých výpovediach, má za to, že ide o nedôveryhodnú svedeckú výpoveď. V tejto situácii súd prvého stupňa konštatoval, že nie je možné odstrániť rozpory vo výpovedi svedka ohľadne toho či obžalovaný spáchal skutok vydierania zbraňou a potom považuje za otáznne, ak mu nemožno uveriť, že skutok bol spáchaný so zbraňou, či mu možno uveriť, že obžalovaný svedka poškodeného aj vydieral, a to aj s poukazom na to, že stále opakuje tú jednu vetu, ktorú mu mal obžalovaný povedať. Vzhľadom na okolnosti tohto prípadu podľa jeho názoru výpoveď svedka nie je logická, svedok sa aj v menej

podstatných skutočnostiach významne odchyľuje od svojich predchádzajúcich výpovedí, pričom nijakým spôsobom nedokázal vysvetliť, z akých dôvodov k tomu došlo. Na základe uvedeného má za to, že skutok vydierania nebol bez ďalších pochybností jednoznačne preukázaný. Jediným dôkazom o tom, že sa skutok mal stať tak, ako je to uvedené v obžalobe prokurátora je výpoveď svedka – poškodeného C. H., ktorý vo výpovedi v prípravnom konaní zo dňa 5.10.2022 klamal, keď tvrdil, že vedel, že menovaný má pri sebe odcudzený tovar, lebo to videl na kamere, ďalej uvádzal, že keď bol obžalovaný od neho vzdialený tak asi 1 meter, tak páchatel začal s rukou šmátrať vo svojej bunde s tým, že z bundy vybral v zovretej ruke predmet sivej farby s červenou rukoväťou, videl to dobre, lebo bol už vedľa neho blízko a videl ten predmet... Na hlavnom pojednávaní pred súdom dňa 14.2.2023 tento svedok sám uviedol, že obžalovaný prešiel cez priechod na parkovisko, asi po 15 sekundách sa svedok za ním rozbehol a obžalovaný začal vo vrecku manipulovať s predmetom a povedal, že má nôž a použije ho voči mne... Na otázku prokurátora ako vedel, že má pri sebe odcudzené veci svedok uviedol, že kolega C., priezvisko uviesť nevie, videl ako zobral fľašu a má ju určite pri sebe. Z kamerového záznamu bolo vidno a bolo mu povedané, že má v ruksaku veci a vybehol sám a videl, ako cez zeleninu smeruje von a vybehli aj kolega C. a M., myslí N.. Na otázku prokurátora, aby popísal ako išiel za ním svedok uviedol, že priblížil sa k nemu asi na 5 metrov a ťahal niečo z vrecka, on bol chrbtom, niečím manipuloval a mal nôž. Bol to predmet červenosivý a ťahal ho z vrecka. Potom sa otočil smerom k svedkovi a vytiahol predmet z vrecka a určite to nebol telefón. Na otázku prokurátora, aby svedok popísal uvedený predmet, aké slová použil svedok uviedol, že išlo o nôž červenej farby a obžalovaný povedal akonáhle ho chytí, tak ho použije voči nemu a potom sa otočil a utekal preč. Na otázku obhajcu kedy svedok zaregistroval predmet svedok uviedol, že keď obžalovaný ťahal z vrecka, stál, utekal za ním, asi 5 metrov od seba, ťahal predmet chrbtom otočený z pravého vrecka a jednoznačne to videl, že je to nôž, aj keď čepeľ nevidel. Na hlavnom pojednávaní pred súdom dňa 22.6.2023 tento svedok na otázku obhajcu, aby sa vyjadril k rozporom, že na hlavnom pojednávaní uviedol, že mal pri sebe nôž a opakovane v prípravnom konaní používal slovo predmet svedok uviedol, že bol to jednoznačne nôž, telefón to nemohol byť. Telefóny mal v ruksaku, absolútne to bol predmet nôž. Na otázku obhajcu prečo došlo k zmene výpovede svedok uviedol, že použil slová, ak ho chytí, použije nôž, na otázku obhajcu, že v prípravnom konaní uvádzal predmet sivej farby s červenou rukoväťou svedok uviedol, že bol to na 1000 % nôž, ďalej na otázku obhajcu prečo pri svojich výpovediach uvádzal predmet svedok uviedol, že nôž je predmet, nebola to zmena. Hneď vyšetrovateľovi povedal, že to je zbraň a nôž a bola to zbraň a nôž a nemá k tomu čo dodať. Na otázku obhajcu, aby popísal bližšie vytiahnutie noža svedok uviedol, že menovaný utekal, bol už pri COOP Jednote a vo vzdialenosti 3-5 metrov povedal, má nôž, ak ho chytí, bol chrbtom otočený, povedal, že má pri sebe nôž, otáčal sa vľavo, v pravej ruke mal nôž. Bol to nôž sivo-červenej farby, telefón to nemohol byť. Pozeral do očí a mal ešte ruksak. Opravuje ruksak už nemal pri sebe, bol strhnutý pri gofrách. Odvolateľ ďalej uviedol, že v zmysle vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že právna kvalifikácia, ako je uvedená v obžalobe, neobstojí, zároveň prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania skutkovú vetu upravil a to tým spôsobom, že konanie obžalovaného kvalifikoval ako zločin vydierania, lebo nie je možné odstrániť pochybnosti vo výpovediach svedka tak, aby bolo jednoznačne preukázané, že išlo o nôž, tak súd pri použití zásady in dubio pro reo, obžalovaného nemohol uznať za vinného z kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. a) Tr. zákona, avšak podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvostupňový súd nemá pochybnosti o dôveryhodnosti výpovede poškodeného vo vzťahu k spáchaniu zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona. Tieto pochybnosti však podľa odvolateľa jednoznačne vyplývajú po zhodnotení vykonaných dôkazných prostriedkov, zistení a ustálení zisteného skutkového stavu, ktorý je v rozpore s tým, čo je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Podľa § 2 ods. 19 Tr. poriadku pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihladiť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak. Obžalovaný zdôraznil, že prezumpcia nevinoty, alebo tiež domnienka, či predpoklad nevinoty, je jednou z najstarších zásad trestného konania, aké ľudstvo pozná. Korene prezumpcie nevinoty a jej súvislosť s ľudskými právami siahajú do Anglicka 13. storočia. Prvýkrát

bola vyslovená vo Veľkej listine slobôd (Magna charta libertatum) v roku 1215. Zo zásady prezumpcie neviny vyplývajú ďalšie zásady, na ktoré musí súd v rámci dokazovania bezvýhradne prihliadať. Ide o zásadu *in dubio pro reo* (teda v pochybnostiach v prospech veci, t. j. obžalovaného), zmyslom ktorej je, že v prípade, ak po vykonanom dokazovaní pred súdom vyvstávajú o vine obžalovaného pochybnosti, nesmú byť na ťarchu obžalovaného, naopak, sú v jeho prospech. Ak z vykonaného dokazovania vyplynie akákoľvek pochybnosť o vine obžalovanej osoby, súd musí obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, pretože opierajúc sa o zásadu *in dubio pro reo* sa to posudzuje tak, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný [§ 285 písm. c) Tr. poriadku] (in: M. O., P. G., D. C., P. D. a kol. (eds.) *Zásady trestného práva v teórii a praxi* Zborník príspevkov, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022, str. T). Preto súd prvého stupňa, keďže nemal k dispozícii žiadne ďalšie priame dôkazy, ktoré by svedčili o tom, že sa skutok vydierania mal stať tak, ako je v obžalobe uvedené, mal vyhodnotiť vzniknuté pochybnosti v zmysle vyššie uvedenej zásady *in dubio pro reo* a jeho spod tohto skutku oslobodiť. Obžalovaný opätovne zastáva názor, že napadnutý rozsudok je postavený na subjektívnom názore súdu prvého stupňa v tejto trestnej veci a vôbec neodzrkadľuje objektívne skutočnosti. Súd pri rozhodovaní nezobral do úvahy nezrovnalosti vo svedeckých výpovediach a žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s protirečivými svedeckými výpoveďami svedka - poškodeného, rozsudok neobsahuje právne relevantné argumenty a dostatočné odôvodnenie vo vzťahu k uznaniu viny obžalovaného pre skutok vydierania. Obžalovaný je presvedčený, že orgánom činným v trestnom konaní sa nepodarilo v trestnom konaní jednoznačne preukázať jeho vinu v zmysle podanej obžaloby. Celé trestné konanie vedené proti nemu je postavené iba na protirečivej výpovedi svedka – poškodeného. Podľa jeho názoru pre prípad uznania viny za zločin vydierania je pre posúdenie hodnovernosti výpovede svedka – poškodeného nepostačujúce vykonať dokazovanie v rovine pravdepodobnosti. V tejto súvislosti obžalovaný opätovne poukazuje na judikatúru NS SR R 14/1964, v zmysle ktorej výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré úplne vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí hlavne v prípade, keď vierohodnosť svedkov je pochybná. Ak sa potom vyskytnú v súdenom prípade pochybnosti, tak súdu nezostáva nič iné len rozhodnúť v prospech obžalovaného. Obdobne tak skonštatoval NS SR v judikáte R 71/1971, podľa ktorého použitie zásady „*in dubio pro reo*“ prichádza do úvahy len v tom prípade, keď sa po vykonaní všetkých dostupných dôkazných prostriedkov a po ich vecnom zhodnotení nedá bezpečne určiť, ktorá z viacerých možných skutkových verzií odpovedá objektívnej pravde. V takom prípade si má súd zvoliť tú verziu, ktorá je pre obvineného najpriaznivejšia. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhol, aby Krajský súd v Prešove ako odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a sám vo veci rozhodol rozsudkom tak, že obžalovaného uzná za vinného z prečinu krádeže a oslobodí zo zločinu vydierania.

Na základe podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací v súlade s ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a prihliadajúc na chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by ale odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. poriadku, zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, aj keď z iných, ako ním vytýkaných dôvodov.

V prvom rade je potrebné uviesť, že konanie, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, bolo vykonané bez podstatných procesných chýb, pričom boli dodržiavané aj príslušné ustanovenia Tr. poriadku, ktorými sa má zabezpečiť právo obžalovaného na obhajobu. Vo vzťahu ku skutkom uvedeným v napadnutom rozsudku súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal zákonným spôsobom v podstate všetky pre rozhodnutie potrebné dôkazy, ktoré boli dostupné a mohli objasniť skutkový stav, pričom skutkové zistenia, ktoré na ich základe urobil, sú správne.

V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa rozviedol jednotlivé dôkazy, ktoré potom následne v súlade s ust. § 2 ods. 12 Tr. poriadku vyhodnotil. Keďže krajský súd považuje odôvodnenie skutkových záverov napadnutého rozsudku za správne, v podrobnostiach na toto odôvodnenie poukazuje.

Aj podľa krajského súdu bolo dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázané, že obžalovaný jednak v OD Kaufland si prisvojil cudzie veci v hodnote 6,84 eur tým, že sa ich zmocnil, hoci v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch bol pre obdobný čin priestupkovo postihnutý a dokonca bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, a že jednak po dokonaní predmetného prečinu krádeže nútil príslušníka SBS C. H. hrozbou násilím, aby upustil od úmyslu zadržať obžalovaného ako osoby podozrivej z trestnej činnosti.

Obžalovaný pritom nespochybňuje, že sa dopustil prečinu krádeže, ktorého spáchanie zdôvodňuje tým, že nemal peniaze. Spochybňuje však, aby poškodenému C. H. hrozil násilím. Aj toto konanie obžalovaného však bolo bez dôvodných pochybností preukázané svedeckou výpoveďou C. H., ktorú dopĺňajú výpovede obžalovaného a svedkov C. Q. a M. G..

Poškodený C. H. od prvej svojej svedeckej výpovede konzistentne tvrdil, že pri výkone svojej služby príslušníka SBS prenasledoval obžalovaného ako osobu podozrivú z krádeže tovaru v obchode. Obžalovaný však zastal, vybral nejaký predmet a povedal poškodenému, že má nôž a použije ho voči nemu, ak ho chytí. Od tohto svojho tvrdenia sa pri žiadnej svojej výpovedi neodchýlil, pričom jeho hodnovernosť potvrdzujú nielen svedkovia C. Q. a M. G., ktorí na poškodenom zaregistrovali preľaknutie, ale tomuto tvrdeniu zodpovedá aj výpoveď obžalovaného na hlavnom pojednávaní k vyhráňaniu sa z jeho strany, pri ktorej uviedol, že tam asi niečo také padlo, že niečo použije voči poškodenému a že môže byť, že také niečo povedal.

Z výpovedí svedkov C. H., C. Q. a M. G. tiež súčasne vyplýva, že C. H. bol od začiatku presvedčený, že predmet, ktorý na neho obžalovaný vytiahol, bol nôž. Ihneď po tom, čo prestal prenasledovať obžalovaného svedkom povedal, že obžalovaný má nôž. Vzhľadom na to, že poškodený H. videl nejaký predmet v ruke obžalovaného a ten sa mu aj výslovne s nožom vyhráňal, je pochopiteľné, že na hlavnom pojednávaní už s odstupom času nadobudol presvedčenie, že videl v ruke obžalovaného nôž. Keďže však v prvotných výpovediach vypovedal len o predmete sivej farby s červenou rukoväťou a nie o noži, či inej zbrani, pričom zmenu výpovede v tejto časti vysvetliť nevedel, správne prvostupňový súd v súlade so zásadou pochybnosti v prospech obžalovaného dospel k záveru, že nebolo bez dôvodných pochybností preukázané, aby obžalovaný čin spáchal so zbraňou. Nie je však možné súhlasiť s obhajobou, že uvedená skutočnosť vyvoláva pochybnosti aj o tom, že sa obžalovaný poškodenému vyhráňal hrozbou násilia, aby ho už ďalej neprenasledoval. Ako už bolo uvedené, v tejto časti je výpoveď poškodeného konzistentná a logická, pričom ju potvrdzujú aj skutočnosti plynúce z výpovedí obžalovaného a ďalších svedkov.

Vzhľadom na uvedené ani krajský súd nemal pochybnosti o tom, že skutky sa 08.08.2022 stali tak, ako ich prvostupňový súd ustálil v napadnutom rozsudku a že ich spáchal obžalovaný.

Predmetné skutky uvedené v napadnutom rozsudku prvostupňový súd v podstate aj správne právne kvalifikoval ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona a zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona. Nesprávne však posúdil tieto trestné činy ako spáchané v jednočinnom súbehu tvrdiac, že zločin vydierania je len „druhá časť skutku“.

Momentom, ktorý delí páchatelovo konanie na rôzne skutky, je následok významný z hľadiska trestného práva, ktorý páchatel spôsobil alebo chcel spôsobiť. Za jeden skutok možno považovať len tie prejavy vôle páchatel'a navonok, ktoré sú pre tento následok kauzálne, pokiaľ sú zahrnuté zavinením (R 8/1985). Pod pojmom „skutok“ treba rozumieť udalosť vo vonkajšom svete vyvolanú aktívnym alebo pasívnym prejavom vôle páchatel'a (t. j. konaním), ktoré sa stáva trestným činom, ak vyčerpáva znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Ak v priamej príčinnej súvislosti boli dvoma rôznymi, kvalitatívne odlišnými, aj keď v rovnakom časovom období vykonanými konaniami páchatel'a spôsobené dva rôzne následky, ide o viacčinný súbeh (reálnu konkurenciu) trestných činov (R 46/2013).

Okolnosť, že konaním obžalovaného boli zasiahnuté dva rôzne trestnoprávne relevantné objekty, chránené dvoma rôznymi ustanoveniami osobitnej časti Trestného zákona (spôsobené dva rôzne následky), je síce charakteristická aj pre jednočinný súbeh trestných činov. Z hľadiska riešenia je tu však podstatné, že oba dotknuté následky sú v priamej príčinnej súvislosti vyvolané dvoma rôznymi, kvalitatívne odlišnými, aj keď v rovnakom časovom období vykonanými konaniami obžalovaného. Ide teda jednak o konanie zamerané na prisvojenie si cudzej veci zmocnením sa jej, a následne o nútenie poškodeného C. H. hrozbou násilia, aby upustil od zadržania obžalovaného. Sú to dve odlišné konania, pri ktorých je odlišný aj napadnutý objekt. V prvom prípade je objektom vlastnícke právo a držba veci (§ 212 Tr. zákona), kým v druhom prípade je objektom slobodné rozhodovanie človeka (§ 189 Tr. zákona).

Ide teda o dva trestné činy – krádež podľa § 212 Tr. zákona a vydieranie podľa § 189 Tr. zákona, spáchané dvoma skutkami, teda vo viacčinnom súbehu. Na tom nič nemení ani formulácia tzv. skutkovej

vety, ktorá nie je v napadnutom rozsudku (a ani v obžalobe) rozdelená do dvoch samostatných odstavcov. Podstatná je totiž existencia následku, ktorý obžalovaný svojím konaním spôsobil, pretože až rozdielny následok je momentom, ktorý delí takéto konanie na dva alebo viac samostatných skutkov, pričom rozdielny následok môže byť vyjadrený aj len v jednej súvislej skutkovej vete (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 7Tdo 255/2013 zo dňa 15.5.2013).

Nesprávne tiež prvostupňový súd posúdil pomer skutku v napadnutom rozsudku kvalifikovanom ako prečin krádeže a skutku v trestnom rozkaze Okresného súdu Košice I. sp. zn. OT/109/2022 z 15.09.2022 ako spáchaných vo viacčinnom súbahu, za ktoré ukladal súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona.

Trestným rozkazom Okresného súdu Košice I. sp. zn. OT/109/2022 z 15.09.2022 bol obž. A. A. odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona, ktorého sa dňa 14.09.2022 dopustil v podstate tak, že v predajni OC LIDL v Košiciach si zmocnením prisvojil vodku, hot dog, čokoládový muffin a ďalší tovar, ktorý si vložil do batoha a bez zaplattenia prešiel pokladničnou zónou, hoci v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch bol pre obdobný čin priestupkovo postihnutý blkom č. A2200115366 a dokonca bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený trestným rozkazom sp. zn. OT/215/2021. Obvinenie mu bolo pre tento skutok oznámené 14.09.2022 a trestný rozkaz 15.09.2022, ktorý aj ten istý deň nadobudol právoplatnosť.

V predmetnej veci sp. zn. 33T/1/2023 sa obž. A. A. prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona dopustil dňa 08.08.2022 rovnakým spôsobom, na podobnom tovare a v obchodnom dome v Prešove vzdialenom len niečo vyše 35 km od obchodného domu LIDL v Košiciach, mestami spojenými diaľnicou (motorovým vozidlom preprava do 30 minút) i pravidelnými linkami železničnej a autobusovej verejnej hromadnej dopravy. Obvinenie pre tento skutok mu bolo oznámené 08.10.2022.

Z uvedeného je zrejmé, že oba útoky obžalovaného spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania i v predmete útoku, ale aj jednotiaci zámer obžalovaného spáchať trestný čin krádeže, teda subjektívna súvislosť. Jednotiaci zámer tu vyplýva z rovnorodosti činov a z okolnosti, že obžalovaný odcudzoval veci rovnakého druhu (pozri R 29/1977, či Solňar, V. a kol., Základy trestní odpovědnosti, podstatně přepracované a doplněně vydání, Nakladatelství Orac, Praha 2003, s. 412). V súlade s ust. § 122 ods. 10 Tr. zákona je tak predmetné útoky obžalovaného treba posúdiť ako dva čiastkové útoky jedného pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona, a nie ako dva prečiny krádeže spáchané vo viacčinnom súbahu. Tento pokračovací prečin krádeže bol pritom spáchaný vo viacčinnom súbahu so zločinom vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona.

Pri takomto správnom hodnotení konania obžalovaného mu mal prvostupňový súd ukladať spoločný úhrnný trest podľa zásad obsiahnutých v § 41 ods. 2, 3 Tr. zákona.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

Podľa § 41 ods. 3 Tr. zákona ak súd odsudzuje páchatela za ďalší čiastkový útok, ktorý tvorí súčasť pokračovacieho trestného činu, za ktorého iný čiastkový útok bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, zruší v rozsudku skorší výrok o vine o pokračovacom trestnom čine a trestných činoch spáchaných s ním v jednočinnom súbahu, celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad. Súd pri viazanosti skutkovými zisteniami v zrušenom rozsudku znova rozhodne o vine za pokračovací trestný čin vrátane nového čiastkového útoku, prípadne za trestné činy spáchané s ním v jednočinnom súbahu, ako aj o spoločnom treste za pokračovací trestný čin, ktorý nesmie byť miernejší než trest uložený skorším rozsudkom. Súd prípadne rozhodne tiež o nadväzujúcich výrokoch, ktoré majú podklad vo výroku o vine. Ak je ukladaný trest za viac trestných činov, ustanovenia odsekov 1 a 2, § 42 a § 43 sa použijú primerane.

Najprísnejšie trestným činom je zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona s trestnou sadzbou od 2 rokov do 6 rokov. Po zvýšení hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody o jednu tretinu bolo potrebné trest odňatia slobody ukladať v rámci trestnej sadzby od 2 rokov do 8 rokov.

Pokiaľ ide o pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, tak odvolací súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Na rozdiel od prvostupňového súdu, ktorý obžalovanému pričítal priťažujúce okolnosti uvedené v § 37 písm. h), m) Tr. zákona, však krajský súd nezistil ani žiadnu priťažujúcu okolnosť. Je síce pravdou, že sa obžalovaný dopustil dvoch trestných činov, a to vydierania a krádeže. Avšak táto okolnosť sa už premietla do zvýšenia hornej hranice trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona a jej opätovnému použitiu aj ako priťažujúcej okolnosti bráni zásada ne bis in idem vyjadrená v ust. § 38 ods. 1 Tr. zákona (pozri R 1/2011). Rovnako to platí aj pre použitie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona spočívajúcej v predchádzajúcom odsúdení obžalovaného za trestný čin. Obžalovaný bol síce 7-krát odsúdený pre trestný čin, avšak v prípade prvých štyroch odsúdení sa už na neho hľadí, akoby odsúdený nebol. Pokiaľ ide o piate odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. OT/215/2021, tak na túto okolnosť sa už prihliadlo ako na okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 212 ods. 2 písm. b) Tr. zákona, v dôsledku čoho už vzhľadom na § 38 ods. 1 Tr. zákona na ňu nie je možné prihliadnuť aj ako na priťažujúcu okolnosť (porovnaj R 21/2009). Pokiaľ ide o šieste odsúdenie – trestným rozkazom Okresného súdu Košice I sp. zn. OT/109/2022 z 15.09.2022, postihuje čiastkový útok pokračovacieho prečinu krádeže spáchaného 14.09.2022, za ktorý je predmetným rozsudkom Krajského súdu v Prešove ukladaný spoločný trest, a je tak zrejmé, že nejde o odsúdenie predchádzajúce spáchaniu predmetného trestného činu (bol spáchaný už 8.8.2022). Rovnako spáchaniu predmetného trestného činu nepredchádzalo ani posledné odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 6T/40/2021 z 30.01.2023.

Krajský súd, na rozdiel od okresného súdu, tak u obžalovaného zistil rovnovážny pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, resp. ich neexistenciu, v dôsledku čoho už nedochádza k zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona.

Vzhľadom na uvedené chyby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a sám vo veci rozhodol. Oprávnený tak bol urobiť aj len na podklade odvolania obžalovaného, pretože predmetná zmena posúdenia konania obžalovaného ako pokračujúceho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona vo viacčinnom súbehu so zločinom vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona bola na prospech obžalovaného (§ 322 ods. 3 Tr. poriadku). Ako už bolo uvedené, v dôsledku nápravy chýb napadnutého rozsudku už nedochádzalo k zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu krajský súd vychádzal zo základných zásad ukladania trestov uvedených v § 34 Tr. zákona, pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, neexistenciu priťažujúcich okolností a poľahčujúcich okolností a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Oboma trestnými činmi obžalovaný spôsobil celkovú škodu 16,44 eur, ktorá bola nahradená vrátením odcudzených vecí. Nespôsobil žiadnu ujmu na zdraví. V neprospech obžalovaného je však potrebné hodnotiť skutočnosť, že sa trestných činov krádeže dopustil predtým už trikrát. Na strane druhej je potrebné zdôrazniť, že pred spáchaním predmetných trestných činov ešte vo výkone trestu odňatia slobody nebol. Predtým teda na neho ešte nebolo vykonávané cielené nápravné pôsobenie v tom zmysle, aby bolo možné konštatovať, že ani takéto pôsobenie nevedlo k náprave páchatel'a a že je preto potrebné voči nemu uplatňovať prísnejšie sankcie a opatrenia a tak ho intenzívnejšie viesť k zmene životných postojov. Z výkonu väzby bolo spávanie obžalovaného hodnotené kladne.

Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností významných pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu dospel krajský súd k záveru, že pre obžalovaného primeraný a účel trestu naplňajúci je nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, teda na dolnej hranici trestnej sadzby. Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody u obžalovaného podľa § 49 ods. 2 Tr. zákona do úvahy neprichádzal, pretože predmetné trestné činy spáchal v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia za úmyselný prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona, uloženej mu trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. OT/215/2021 z 01.12.2021. Navyše by podmienečný odklad do úvahy neprichádzal ani podľa § 49 ods. 1 Tr. zákona, pretože vzhľadom na opakované páchanie trestných

činov a priestupkov, pri ktorých sankcie nespojené s odňatím slobody nemali výchovný účinok, už účel trestu bolo možné dosiahnuť len výkonom trestu odňatia slobody.

Keďže obžalovaný nikdy vo výkone trestu nebol, podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Rozhodnutie krajský súd prijal jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.